

กระบวนทัศน์ใหม่ด้านนโยบายทางการศึกษากับพัฒนาครูเด็กปฐมวัย ในศตวรรษที่ 21 A new paradigm of education policy to the development of early childhood teachers in the 21 centuries

กรจักร สุขลิ้ม

Korngak Suklim

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Suan Sunandha Rajabhat University

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้วัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาความสัมพันธ์ของกระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษากับพัฒนาครูระดับการศึกษาปฐมวัย 2. เพื่อแสวงหาแนวทางการพัฒนานโยบายการศึกษาให้สอดคล้องกับระดับการศึกษาปฐมวัย และ 3. เพื่อวิเคราะห์บริบทในสังคมไทยเชื่อมสู่การปรับกระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาปรากฏการณ์การเปลี่ยนแปลง กระบวนทัศน์ทางการศึกษาเด็กปฐมวัย ในแต่ละช่วงเวลาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ตลอดจนศึกษา บริบทแวดล้อม ที่พัฒนาการศึกษาเด็กปฐมวัยประชากร กลุ่มที่ 1 ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนเด็กปฐมวัย จำนวน 5 คน และครู จำนวน 50 คน รวมประชากรจำนวนทั้งสิ้น 55 คน ประชากร กลุ่มที่ 2 ได้แก่ ผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ จำนวน 5 คน ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์วิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) ทำการสรุปผลการวิจัยรายงาน

คำสำคัญ: กระบวนทัศน์การศึกษา, ครูเด็กปฐมวัย, ศตวรรษที่ 21

Abstracts

This research objectives were 1) to study the new paradigm on educational development with early childhood teachers. 2) to seek out guidelines of educational development policies that were accorded with the level of early childhood education and 3) to analyze contexts in Thai society that connected with new educational paradigm shift in the 21st. This descriptive research consisted of the study in the phenomenon of change, early childhood educational paradigm in each period from the past to the ever present as well as studied early childhood development contexts. The first group of 55 populations was divided into 5 administrators of early childhood schools and 50 teachers, the second group was 5 scholars who had the academic administration experience. The content analysis was made from the interviewing data, then summarized the conclusion report.

Keywords: Educational paradigm, Early childhood teacher, 21st centuries

Received: 2019-1-7 Revised: 2019-2-2 Accepted: 2019-3-1

บทนำ

นโยบายสาธารณะ คือการกระทำต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหาสังคม การประเมิณนโยบาย เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประเมินการ ในสิ่งที่จะเกิดขึ้นทุกขั้นตอน ผู้ประเมินต้องเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ เป้าหมาย เพื่อดำเนินการให้บรรลุ

วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และผลที่ตามมาว่าเป็นอย่างไร (James E. Anderson, 1975)

โลกในยุคปัจจุบันมีความรู้เกิดขึ้นใหม่อยู่ตลอดเวลา ทำให้คนต้องเรียนรู้และปรับตัวเพื่อความอยู่รอด โดยเฉพาะการใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษาต้องจัดให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง

ของบริบทโลก (Thanaphonphan, 2001, p11) “แนวโน้มใหม่ของการศึกษาในศตวรรษที่ 21” เป็นการก้าวสู่ทักษะการคิดสร้างสรรค์ (creative thinking skills) มีทักษะด้านเทคโนโลยี ด้านสื่อ และด้านสารสนเทศ (information, media, and technology skills) ในการจัดการศึกษา ซึ่งครูจะต้องนำเอาเทคโนโลยีและสารสนเทศ มาใช้เป็นส่วนในการสอนที่สามารถเข้าถึงผู้เรียนจำนวนมาก ได้อย่างรวดเร็ว ตลอดจนถึงบริบทที่เป็นจริง และบูรณาการโดยใช้สหวิทยาการในการสอนแบบร่วมมือ ใช้โครงงานเป็นฐาน พัฒนาทักษะการคิด แก้ปัญหา และใช้เครื่องมือในการประเมินผลการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม (Kamat as cited in Sanrattana, 2013) ซึ่งปัญหาที่ปรากฏให้เห็นและกำลังขยายตัวขึ้นเรื่อย ๆ คือ เด็กเรียนวิชาการมากขึ้นแต่ระดับไอคิวต่ำลง มีอาการป่วยเป็นโรคเครียด ตั้งแต่อายุน้อยเพิ่มขึ้น มีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนมากขึ้น เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่คนตกงานมากขึ้น ปัญหาเหล่านี้ไม่ได้เกิดขึ้นทันที แต่หากมองให้ลึกลงไป กลับเป็นสิ่งที่เชื่อมโยงมาจากพื้นฐานการพัฒนาที่ยาวนานมาตั้งแต่อดีต (การพัฒนาเด็กและครอบครัวในศตวรรษที่ 21 มณฑานต์ รอดคล้าย, พัทยาภรณ์ มานะจตุ) การจัดการศึกษาต้องปรับระบบการศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ที่จะต้องเริ่มเตรียมผู้เรียนให้เข้าถึงทักษะเหล่านี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูและพ่อแม่ จะมีส่วนร่วมในการเตรียมเด็กปฐมวัยให้พร้อมรับมือต่อกระแสความเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ได้

กระบวนการทัศน์ใหม่ทางการศึกษากับการพัฒนาครูไทยในยุคดิจิทัล เป็นแนวคิดใหม่ทางการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกและได้เห็นคุณค่าของความเป็นมนุษย์ ตลอดจนถึงผู้เรียนมีทักษะการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ สามารถปรับตัวและทำงานร่วมกันกับผู้อื่นได้ โดยมีทักษะการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และมีความสามารถในการจัดการและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (รักจิต สุทธิพงษ์, 2560) การพัฒนาคนให้

มีคุณภาพ ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งคือครูที่มีคุณภาพ เพราะครูเป็นกลไกสำคัญในพัฒนาคนให้มีความรู้ความสามารถในการแข่งขัน (Office of the Education Council, 2016, p.4) สอดคล้องกับ Wattanatorn (2013) โลกในยุคปัจจุบันมีความรู้เกิดขึ้นใหม่อยู่ตลอดเวลา ทำให้คนต้องเรียนรู้และปรับตัวเพื่อความอยู่รอด โดยเฉพาะการใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษาต้องจัดให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลก (Thanaphonphan, 2003, p.11) กรอบคิดใหม่ทางการศึกษา จะต้องเปลี่ยนแปลงแนวคิดค่านิยม และแนวปฏิบัติในระบบการศึกษา เพื่อไม่ให้เป็นไปตามระบบบริโภคนิยม (Consumerism) เนื่องจากระบบการศึกษาแบบบริโภคนิยม ไม่ได้ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างประดิษฐ์และพัฒนาสิ่งต่าง ๆ ขึ้นมาใหม่ให้กับตัวเองและสังคมในกระบวนการเรียนการสอน ครูจะเป็นผู้ให้ ผู้บอกให้แก่ผู้เรียน เป็นการบริโภครู้ทุกคน การเรียนการสอนเป็นการทำตามแบบที่เคยมีมา จึงทำให้ขาดการคิดสร้างสรรค์ (Creative) ดังนั้น เพื่อให้การศึกษาเป็นไปในทิศทางที่มีคุณค่าต่อผู้เรียนและสังคมในทางสร้างสรรค์และ เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ จึงต้องเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ใหม่ทางการศึกษาและการผลิตและพัฒนาครูไทยให้เป็นไปในทิศทางที่เกิดผลผลิตเชิงสร้างสรรค์ในการปฏิบัติ (Sinlarat, et al., 2011, pp.1-8) การปฏิรูปการศึกษาที่แท้จริง ควรปฏิรูปกระบวนการทัศน์ด้วยภายใต้กระบวนการทัศน์ใหม่นี้ “กระบวนการเรียนรู้สำคัญกว่าความรู้” และ “ครูมิใช่ผู้มอบความรู้” แต่เป็น “ผู้ออกแบบกระบวนการเรียนรู้ไปพร้อมกับเด็กและเยาวชน เป้าหมายของการเรียนรู้มิใช่ตัวความรู้อีกต่อไป เพราะตัวความรู้นั้นมีมากมายมหาศาลเกินกว่าที่จะมอบให้นักเรียนแต่ละชั้นปีได้อีกทั้งนักเรียนในศตวรรษใหม่มีหนทางค้นหาคำรู้ด้วยตนเองจากทุกหนแห่งทั้งในสิ่งแวดล้อมและอินเทอร์เน็ตหากการศึกษาไทยยังย่ำอยู่กับกระบวนการทัศน์เดิม กระบวนการทัศน์ใหม่ทางการศึกษากับการพัฒนาครูเด็กปฐมวัย ในศตวรรษที่ 21 จึง

เป็นสิ่งจำเป็น คือการมอบความรู้เป็นรายวิชาที่จะไม่ทันสถานการณ์โลก ที่ควรทำคือมีกระบวนการทัศน์ใหม่ที่จะพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ตลอดชีวิต เด็กและเยาวชนจะเรียนรู้อะไรบ้างขึ้นอยู่กับบริบทของแต่ละคน แต่ที่ทุกคนควรมีคือความสามารถในการเรียนรู้ตลอดเวลา ตลอดชีวิต และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (ประเสริฐ ผลิตผล การพิมพ์ ,2554)

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของกระบวนการทัศน์ใหม่ทางการศึกษากับการพัฒนาครูระดับการศึกษาปฐมวัย
2. เพื่อแสวงหาแนวทางการพัฒนานโยบายการศึกษาให้สอดคล้องกับระดับการศึกษาปฐมวัย
3. เพื่อวิเคราะห์บริบทในสังคมไทยเชื่อมสู่การปรับกระบวนการทัศน์ใหม่ทางการศึกษา ค.ศ.ที่ 21

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือ ลักษณะแบบสัมภาษณ์เป็นแบบปลายเปิดเพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ มีอิสระในการตอบ และสามารถแสดงความคิดเห็น ตลอดจนข้อเสนอแนะได้อย่างสะดวก

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพนั้นใช้แบบสัมภาษณ์ปลายเปิด โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview เป็นรายบุคคล) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญประกอบด้วย 3 กลุ่มดังนี้คือ จำนวนทั้งสิ้น 50 คน

1. กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนเอกชนจังหวัดตรัง จำนวน 19 โรงเรียน จำนวน 19 คน

2. กลุ่มครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนจังหวัดตรัง จำนวน 19 โรงเรียน จำนวน 27 คน

3. คณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตจังหวัดตรัง จำนวน 4 คน

ขอบเขตการวิจัย

การสุ่มแบบเจาะจง กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนครูผู้สอน เป็นโรงเรียนเอกชน จำนวน 19 โรงเรียน ที่ได้รับรองผลการประเมินคุณภาพการศึกษาจากสำนักงานมาตรฐานการศึกษา ซึ่งโรงเรียนส่วนใหญ่ตั้งกระจายบนพื้นที่ราบใกล้ชุมชน การคมนาคมสะดวก

ขั้นตอนการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษายุทธศาสตร์ การพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็ก ที่มีประสิทธิภาพได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจงกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนครูผู้สอน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจากโรงเรียน ขนาดเล็ก กลาง และใหญ่ จำนวน 19 แห่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาในเขต จังหวัดตรัง จำนวน 50 คน

ขั้นตอนที่ 2 สร้างกลยุทธ์พัฒนาการบริหารสถานศึกษาเอกชนที่มีประสิทธิภาพระดับปฐมวัยในเขตจังหวัดตรัง โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่านเป็นผู้ตรวจพิจารณา

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเอกชนที่มีประสิทธิภาพระดับปฐมวัยในเขตจังหวัดตรัง

การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพนั้นใช้แบบสัมภาษณ์ปลายเปิด โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เป็นรายบุคคล ผู้ให้ข้อมูลสำคัญประกอบด้วย

การวิเคราะห์ผล

ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการสังเคราะห์และนำข้อมูลที่ได้มาร่างเป็นแบบสัมภาษณ์ หลังจากนั้นได้นำแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบถึงข้อคำถามว่ามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ผลการตรวจสอบแล้วพบว่า เป็นไปตามวัตถุประสงค์ จึงได้นำไปลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูล และนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์และสังเคราะห์และนำเสนอแบบเชิงพรรณนาจากข้อมูลที่ได้

ผลการวิจัย

1. ด้านโครงสร้างหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.2560 มีความเหมาะสมกับวัยและระดับชั้นเรียนนี้ สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 มาตรา 54 วรรคสอง ความว่า "ดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแล และพัฒนาก่อนเข้ารับการศึกษาเพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาให้สมกับวัย" และ "เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนาก่อนเข้ารับการศึกษา โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย" การประเมินหลักสูตรเด็กปฐมวัยพบว่ามีความสอดคล้องกับสภาพของโรงเรียนและสภาวะปัจจุบัน มีเอกลักษณ์/สามารถสร้างศรัทธา/จุดประกายความคิดของบุคลากร สามารถนำไปปฏิบัติได้ สามารถสื่อแสดงถึงความสามารถที่จำเป็นตามสภาวะปัจจุบัน บุคลากรสามารถนำไปวางแผนปฏิบัติต่อไปได้ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในระดับดี มีความสอดคล้องกับความต้องการ

ต้องการของชุมชน/สังคม การดำเนินงานตามวิสัยทัศน์สามารถนำไปวางแผนปฏิบัติต่อไปได้

2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน มีความสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน/สังคม มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ สามารถนำไปวางแผนปฏิบัติต่อไปได้ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน สามารถนำไปวางแผนปฏิบัติต่อไปได้ มีการเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานมีความเหมาะสมกับวัยและระดับชั้นเรียนมีความสอดคล้องกับสภาพของชุมชนและสังคมปัจจุบัน สามารถทำให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษาได้

3. ด้านครูผู้สอน มีความสามารถในการสอน มีความรับผิดชอบในการเรียนการสอนมีความตรงต่อเวลาและเอาใจใส่ผู้เรียนเป็นรายบุคคลมีการตรวจสอบงานที่มอบหมายและให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างสม่ำเสมอมีความรู้ ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจมาตรฐาน/ตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มีความสามารถในการจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความสามารถในการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความรู้ความเข้าใจในการทำโครงการ มีความรู้ ในด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน มีความรู้ความสามารถในการจัดทำและใช้สื่อการเรียนรู้ มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนดี

4. ด้านสื่อการเรียนรู้สถานศึกษามีสื่อธรรมชาติ (พืช สัตว์ สิ่งของ และอื่น ๆ ที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้สถานศึกษามีสื่อเทคโนโลยีและอุปกรณ์ที่ทันสมัยที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ สถานศึกษามีสื่อ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่

เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ การสอนเพียงพอต่อจำนวนนักเรียนหนังสือ/ตำรา/เอกสาร ที่ใช้ประกอบการสอนเพียงพอกับจำนวน ผู้เรียนสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ครูเปิด โอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการผลิตและใช้สื่อ แหล่งการเรียนรู้สถานศึกษามีแหล่งการเรียนรู้ที่ หลากหลายสถานศึกษามีแหล่งการเรียนรู้ที่ เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนสถานศึกษาจัดแหล่ง การเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนแหล่งการเรียนรู้ในชุมชนมีความเหมาะสม ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดี

5. ด้านงบประมาณสถานศึกษาวางแผนการจัดสรรงบประมาณครอบคลุมภารกิจทุกด้านอย่างเหมาะสมพอใช้ จัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเพียงพอ สนับสนุนในการจัดทำสื่อการเรียนรู้เพียงพอ ปรับปรุงพัฒนาแหล่งการเรียนรู้เพียงพอดี สนับสนุนในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ปฐมวัยของสถานศึกษาอย่างเพียงพอสนับสนุน และพัฒนาความรู้ ความสามารถของบุคลากร อย่างเพียงพอ

6. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้มีการ บอกวิธีการวัดผลและประเมินผลแต่ละครั้งให้ ผู้เรียนทราบล่วงหน้ามีการวัดผลและประเมินผล อย่างต่อเนื่องควบคู่ไปกับการเรียนการสอนเปิด โอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดผลและ ประเมินผลวัดผลและประเมินผลครอบคลุมการ เรียนรู้ทั้งด้านความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติใช้ วิธีการ และเครื่องมือหลาย ๆ แบบในการประเมิน เพื่อให้ได้ข้อมูลในการประเมินอย่างเพียงพอวัดผล และประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลัง เรียน เพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียนนำผล

การประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อ พัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ

อภิปรายผลการวิจัย

กระบวนการทัศน์ใหม่ด้านนโยบายทาง การศึกษากับพัฒนาครูเด็กปฐมวัย ในศตวรรษ ที่ 21 พบว่า

1. การพัฒนาทางการศึกษาของเด็กปฐมวัย ในประเทศไทย มี 5 ช่วงคือ 1) ช่วง พ.ศ. 1781 ถึง พ.ศ. 2411 การศึกษาของไทยสมัยโบราณ การศึกษาสมัยกรุงสุโขทัย การศึกษาสมัยกรุงศรี ออยุธยาการศึกษาปฐมวัยมีหน้าที่เป็นเพียงพี่เลี้ยง การเรียนการสอนการจัดการศึกษาปฐมวัยสำหรับ เจ้านายและเชื้อพระวงศ์ ส่วนใหญ่จะจัดการศึกษา ในพระบรมมหาราชวัง 2) ช่วง พ.ศ. 2415 ถึง พ.ศ. 2474 การศึกษาของไทยตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึง ตอนต้นรัชกาลที่ 5 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ พ่อแม่ที่มีฐานะยากจนมักจะนำลูกผู้ชายฝากไว้ที่วัดให้เป็น ลูกศิษย์วัดเพื่อเรียนหนังสือและศึกษาพระธรรม วินัย ถ้าเป็นเด็กที่ยังเล็กมากพระสงฆ์ก็จะทำหน้าที่ เลี้ยงดู ตลอดจนการอบรมสั่งสอนและการศึกษา ด้วยตามลำดับ การจัดการศึกษาในวัดจะมีพระสงฆ์ เป็นผู้สอน 3) ช่วง (พ.ศ. 2475 ถึง พ.ศ. 2491) การศึกษาของไทยสมัยการปกครองระบอบ รัฐธรรมนูญระยะแรก ในปี พ.ศ. 2475 ประเทศไทยเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสม บุรณาญาสิทธิราชมาสู่ระบอบประชาธิปไตย การศึกษา” เป็น “อนุบาล” โดยระบุว่า “การศึกษา ขั้นอนุบาล” ได้แก่การอบรมกุลบุตรกุลธิดาก่อน การศึกษาภาคบังคับ 4) ช่วง พ.ศ. 2492 ถึง พ.ศ. 2534 รัฐบาลได้แต่งตั้งโรงเรียนอนุบาลของรัฐ แห่งแรกในปี พ.ศ. 2483 คือ โรงเรียนอนุบาลล่ออุทิศ 5) พ.ศ. 2535 ถึง ปัจจุบัน แผนพัฒนาการศึกษา

แห่งชาติฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) กำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาไว้ว่า เพื่อจัดและส่งเสริมให้เด็กก่อนประถมศึกษาได้รับการพัฒนาทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ให้สอดคล้องหลักจิตวิทยาพัฒนาการ และให้มีการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าเรียนระดับประถมศึกษาอย่างทั่วถึง ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2540 - 2544 (คณิ่ง สายแก้ว, 2557).

2. แนวทางการบริหารหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ต้องจัดการเรียนการสอนเชิงรุกเป็นวิธีการสอน รูปแบบหนึ่งที่มีความเหมาะสมกับการเรียนรู้ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเข้าใจ และการนำ ความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการตื่นตัวต่อการเรียนรู้และสร้าง ความกระตือรือร้นด้านความรู้คิดมากกว่าวิธีการสอน โดยการท่องจำเพียงอย่างเดียว ควรจัดการเรียนแบบ (active learning) มากกว่าการที่ผู้เรียนเป็นฝ่ายได้รับความรู้เพียงอย่างเดียว ที่มีการปฏิสัมพันธ์โต้ตอบทั้งผู้เรียนและผู้สอน (passive learning) (Sweeller, 2006) กระบวนทัศน์ของการเรียนรู้สำคัญต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาให้คนยุคใหม่มีความรู้อย่างไม่มีที่สิ้นสุดและสามารถพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องการจัดการศึกษาจึงเป็นกระบวนการสอนซึ่งจะต้องเป็นไปเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน มุ่งเน้นตอบสนองผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองให้มากที่สุด (ICELS., 2015) โดยกระบวนการเรียนการสอนควรปฏิรูปปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์จากอดีต โดยการปรับจากเดิมที่มีครูเป็นศูนย์กลาง (teacher-centered) เป็นกระบวนทัศน์ใหม่ของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (child-Centered) เน้นการบูรณา

การ (integration) (พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ และ เพียว ยินดีสุข, 2557 : 45) (อารีย์ ธรรมโครง) อีกทั้ง ผู้สอนควรเปลี่ยนบทบาทจากการถ่ายทอดความรู้มาเป็นสนับสนุน ส่งเสริมช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และสร้างความรู้ด้วยตนเอง การเรียนแบบแยกส่วนควรมีลักษณะที่บูรณาการมากขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้เข้าด้วยกันและสร้างความรู้แบบองค์รวมเพื่อเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันได้ (รุ่ง แก้วแดง, 2540: 146 อ้างถึงใน ทิศนา เขมมณี, 2556:186-187) การจัดการเรียนการสอนได้โดยอาศัยสื่อต่าง ๆ รอบตัวที่สามารถสืบค้นได้ง่ายในยุคปัจจุบัน เช่น สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ ดวีดี อินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ ยูทูบ ฯลฯ

3. บริบทในสังคมไทยเชื่อมสู่การปรับกระบวนการทัศน์ใหม่การศึกษาในศตวรรษที่ 21 เด็กยุคใหม่ที่เกิดมาพร้อมความหลากหลายทางเทคโนโลยี และสามารถเข้าใจสื่อออนไลน์ได้อย่างรวดเร็ว ความรู้ต่าง ๆ มีอยู่ในสื่อออนไลน์ ครุในยุคใหม่ จึงต้องเปลี่ยนวิธีการสอนแบบเดิม ๆ แต่จะทำหน้าที่แนะแนวทางให้ผู้เรียน หรือเป็นโค้ช การจัดการเรียนการสอนได้โดยอาศัยสื่อต่าง ๆ รอบตัวที่สามารถสืบค้นได้ง่ายในยุคปัจจุบันเช่น สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ วีซีดี ดีวีดี อินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ ยูทูบ ผสานด้วยการเรียนรู้ตามภูมิปัญญาท้องถิ่น ฯลฯ ทุกคนต้องเรียนรู้ตั้งแต่ชั้นอนุบาลไปจนถึงมหาวิทยาลัย และตลอดชีวิต คือ 3r x 7c 3r ได้แก่ Reading (อ่านออก), (w) Riting (เขียนได้) และ (a) Rithmetics (คิดเลขเป็น) 7c ได้แก่ 1. (ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา) 2. (ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม 3. (ทักษะด้าน

ความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์)
4. (ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ) 5. (ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ) 6. (ทักษะด้าน คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสาร) 7. (ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้) แต่ อย่างไรก็ตามการพัฒนาเด็กปฐมวัย ต้องพัฒนา ด้านร่างกายและอวัยวะ ควบคู่กันไปตามตัวบ่งชี้ของ สำนักงานมาตรฐานการศึกษา การพัฒนาคนให้มี คุณภาพ ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งคือครูที่มี คุณภาพ เพราะครูเป็นกลไกสำคัญในพัฒนาคนให้ มีความรู้ความสามารถในการแข่งขัน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการทบทวนแผนงานและ อบรม บุคลากร เพื่อให้รู้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงกระบวน ทัศน์การศึกษาอย่างต่อเนื่อง
2. เด็กปฐมวัยควรได้รับการพัฒนาด้านอวัยวะ ซึ่งมีส่วนสำคัญเพราะเด็กอยู่ในวัยกำลัง เจริญเติบโตการตรวจประกันคุณภาพมาตรฐาน การศึกษาเป็นตัวบ่งชี้ของคุณภาพสถานศึกษาและ นักเรียนปฐมวัย

เอกสารอ้างอิง

- กรรณิการ์ กาญจน์ตา, อมรรัตน์ วัฒนาธร, ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2557). การพัฒนายุทธวิธีการสอนที่ส่งเสริม ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ เพื่อการโน้มน้าวของผู้เรียนที่มีความหลากหลายทางพหุปัญญา. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ฉบับพิเศษ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. 2557.
- ดร.คณิง สายแก้ว. (2557). *เอกสารประกอบการสอนรายวิชา การศึกษาปฐมวัย*. สุรินทร์: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- รักจิต สุทธิพงษ์. (2560). กระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษากับการพัฒนาครูไทยในยุคดิจิทัล. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีที่9 ฉบับที่2* 2560.
- รุ่ง แก้วแดง. (2540). *ปฏิวัติการศึกษาไทย*. กรุงเทพฯ : แพร่พิทยา.
- มนทกานต์ รอดคล้าย, พัทยาภรณ์ มานะจติ. (2555). *การพัฒนาเด็กและครอบครัวในศตวรรษที่ 21 (Child and Family Development in the 21th Century)*: ระดับ: อนุบาลหมวด: เกี่ยวกับอนุบาล ค้นเมื่อ 15 พฤษภาคม 2561, จาก <http://www.taamkru.com/th/การพัฒนาเด็กและครอบครัวในศตวรรษที่21>.
- พิมพ์นธ์ เดชะคุปต์, เพียว ยินดีสุข. (2557). *การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). *สภาการศึกษาเสวนา 2016-2017 บทบาทการศึกษาไทยในยุคไทยแลนด์ 4.0* กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.
- อารีย์ ธรรมโธรง. (2559). ทศนคติและพฤติกรรมของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยการบูรณาการ เชิงเนื้อหาผ่านสื่อการเรียนการสอนสมัยใหม่. *วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี*. ปี12 ฉบับ 1.

- Anderson, James E. (1975). *Public Policy Making*. New York: Praeger.
- Educational Innovation and Technology, Suranaree University of Technology. (in Thai)
- Jaroenpuntaruk, W. (2015). *MOOC: Free Open Education in Digital Era*. STOU Education Journal, 8(2), 1-15. (in Thai).
- Rangsan Thanaphonphan. รังสรรค์ ณะพรพันธุ์ (2003). *Setthasat ratthathammanun: Bot wikhro ratthathammanunhaeng ratcha anacak thai pho. so. 2540 lem 2*. Bangkok: Matichon.
- Rungsan Thanaphonphan. รังสรรค์ ณะพรพันธุ์ (2005). *Jak Thaksinomics su Thaksinathipatai จาก Thaksinomics สู่ ทักษิณาธิปไตย [From Thaksinomics to Thaksinocracy]*. Bangkok: Open Books.
- Sinlarat, P., et al. (2011). *CCPR the new educational framework*. Bangkok: Chulalongkorn University Press. (in Thai).
- Sweller, J. (2006). *The worked example effect and human cognition: Learning and Instruction*. New Jersey: Educational Technologies.
- Sanrattana, W. (2013). *A new paradigm for education: Case studies toward the 21st century*. Bangkok: Thipayawisut. (in Thai).
- Titsana Kemmanee. (2556). *Process knowledge efficiency definition* Bangkok: Jurarongkorn Univercity.